

I EL FET VISUAL, JA ES TÉ EN COMPTE?

M.J. Casadesús i Vallverdú
Catedràtic. Ex Dtra. Institut
Batxillerat Maragall.

Maria Niubó i Prats
Dtra. Escola Municipal d'Arts
i Oficis d'Arenys de Mar.

És clar per a la majoria dels educadors, que la intel·ligència és innata, però es desenvolupa mitjançant l'ensenyament i el coneixement.

També ho és que avui ens troben immersos en el món de la imatge. Fins i tot si un objecte no té una bona línia de disseny pot resultar difícil de vendre.

Per altra banda l'home va expressant-se gràficament des de les cavernes. Fou abans l'expressió iconogràfica que l'escriptura, codificació específica d'una representació gràfica determinada, com ara l'escriptura geroglífica d'Egipte.

Veiem doncs que sempre s'ha emprat la imatge iconogràfica com a medi de comunicació, per tant amb un contingut. A mida que l'humanitat ha avançat i avença en coneixements i cultura, aquesta iconografia assoleix la categoria de llenguatge, en el qual es reconeix un emissor, un missatge, un canal o medi i un receptor, passant, com és lògic, per tot el que vol dir i representa la creativitat, sense la qual no existiria ni el missatge, ni el progrés, ni l'evolució del pensament.

Com pot ningú crear belles imatges sense tenir els coneixements estètics i tècnics necessaris per a sentir-se segur i llençar-se a la creació?

Quina responsabilitat no adquirim els ensenyants de Catalunya, davant les futures generacions, quan ens incorporem a l'Europa comunitària amb una mancança de llenguatge gràfic, mentre que sempre el nostre país ha estat d'avançada en aquest camp?

Fa tan sols unes dècades el saber-se expressar gràficament era considerat propi dels que "tenien mà", per tant, d'uns quants elegits. Ara això com tantes altres coses, és diferent, doncs és un medi de comunicació comú a totes les societats que s'aprecien de cultes.

Hem de tenir molt present els mass media que massifiquen, despersonalitzen i alteren la sensibilitat. No és que no puguin ésser positius, però sols ho seran en tant que estiguin al servei de l'home i del seu progrés. Per tant, aquest home ha d'estar preparat per a la seva lectura i ús. En una paraula, ha de ser capaç de tenir criteris clars, i això sols pot

ser amb el domini del coneixement del missatge gràfic i visual amb les seves denotacions i connotacions.

Quins medis hi ha preparats per a no decebre amb mancances a aquest jovent d'avui i a la societat de demà?

Estudis sobre la percepció humana, que ja han esdevingut tradicionals, conclouen que un 90% de la informació sensorial que l'home rep del seu entorn li arriba pel canal visual.

És cert que caminem cap a un món de tecnologies més i més complexes i eficaces, fruit dels avanços científics d'avui. També és cert que l'educació es mostra preocupada per a preparar l'home davant d'aquest fet.

Però no és menys cert que el món de la imatge -natural o artificial- és un món indefugible mentre l'home continuï neixent amb ulls.

La nostra comunicació a aquestes jornades és una interpel·lació:

- Quina és la resposta que té l'educació d'ara al fet visual?
- Quina mena d'alfabetització (beceroles gràfiques) icònica és la que preparem de cara al repte d'Europa?
- De veritat avançarem si eduquem els fills amb només una cama i oblidem l'altra, la de procurar-li una formació que completi la seva personalitat total?

Hem vingut a portar-vos un interrogant perquè en la seva resposta descansa la base del nostre treball de cada dia i voldríem ser de veritat educadors.